

Genomförande av säsongsanställningsdirektivet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom regeringens förslag till ny lag om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete återkallas samt till ändringar i utlänningslagen och i lagen om särskild utlänningskontroll. Utskottet föreslår vidare att yrkandena i följdmotionerna avslås.

Regeringens förslag behandlar i huvudsak genomförandet av säsonganställningsdirektivet och innebär att det införs en ordning med tillstånd för säsongarbete. Tillstånd ska kunna beviljas utlänningar i tredjeland som har erbjudits anställning som säsongarbetare i Sverige av en arbetsgivare som är etablerad här. Tillståndet ska beviljas i form av ett arbetstillstånd för säsongarbete, om vistelsen i Sverige inte är längre än 90 dagar. För längre vistelser ska ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd för säsongarbete utfärdas.

Regeringen föreslår att bestämmelserna som behövs för att genomföra direktivet huvudsakligen ska samlas i ett nytt kapitel i utlänningslagen men föreslår även en ny lag, lag om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete återkallas.

Regeringen föreslår vidare att en utlänningsperson som har rätt till fri rörlighet enligt avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer inte ska vara skyldig att lämna fingeravtryck när han eller hon ansöker om uppehållstillstånd eller när ett bevis om uppehållstillstånd ska utfärdas av någon annan anledning än en ansökan om uppehållstillstånd.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2018.

I betänkandet finns två reservationer (SD, V).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:108 Genomförande av säsonganställningsdirektivet.

Två yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Tillstånd för säsongsarbete	5
Reservationer	14
1. Förutsättningar för tillstånd m.m., punkt 1 (SD)	14
2. Giltigt anställningsavtal, punkt 3 (V)	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	16
Propositionen	16
Följdmotionerna	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	17
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas lagförslag	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Förutsättningar för tillstånd m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) i de delar det avser 5 kap. 5 § samt 6 c kap. 2, 6 och 13 §§.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:108 punkt 2 i denna del och avslår motion

2017/18:4001 av Paula Bieler m.fl. (SD).

Reservation 1 (SD)

2. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete återkallas,

2. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) utom i de delar som omfattas av utskottets förslag ovan,

3. lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:108 punkterna 1, 2 i denna del och 3.

3. Giltigt anställningsavtal

Riksdagen avslår motion

2017/18:3979 av Christina Höj Larsen m.fl. (V).

Reservation 2 (V)

Stockholm den 17 april 2018

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Carina Ohlsson (S), Mikael Cederbratt (M), Phia Andersson (S), Jennie Åfeldt (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Tina Ghasemi (M), Emma Carlsson Löfdahl (L), Aron Modig (KD), Mathias Tegnér (S), Marie Olsson (S), Maria Ferm (MP), Christina Höj Larsen (V), Paula Bieler (SD), Yasmine Larsson (S) och Johanna Jönsson (C).

Redogörelse för ärendet

Europaparlamentet och rådet antog den 26 februari 2014 direktiv 2014/36/EU om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning, kallat säsonganställningsdirektivet. Direktivet trädde i kraft den 29 mars 2014 och skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 30 september 2016.

Justitiedepartementet har arbetat fram departementspromemorian Genomförande av säsonganställningsdirektivet (Ds 2017:27). I promemorian finns även ett förslag om utlänningars skyldighet att lämna fingeravtryck. Propositionen innehåller regeringens överväganden och förslag dels för att genomföra säsonganställningsdirektivet, dels i fråga om vissa utlänningars skyldighet att lämna fingeravtryck. Promemorians förslag om att Migrationsverket ska få ha direktåtkomst till uppgifter från Skatteverket och Kronofogdemyndigheten, om uppgifterna behövs för handläggning av ansökningar enligt direktivet, krävs inte för ett genomförande av direktivet. Frågan bereds vidare i Regeringskansliet.

Regeringens förslag har utformats i enlighet med Lagrådets synpunkter.

En redovisning av följdmotionerna och det riksdagsbeslut som föreslås i propositionen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Reservanternas lagförslag finns i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Tillstånd för säsongsarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till genomförande av säsongsanställningsdirektivet och till ändring av skyldigheten att lämna fingeravtryck i vissa fall samt avslår följdmotionerna. Följdmotionerna omfattar frågor om bl.a. grunder för avslag och återkallelse av tillstånd samt krav på bindande anställningsavtal och sjukförsäkring.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (V).

Propositionen

Säsongsanställningsdirektivet

Säsongsanställningsdirektivet utgör ett led i skapandet av en EU-gemensam politik för laglig migration i enlighet med kommissionens strategiska plan för laglig migration och Stockholmsprogrammet. Direktivet ska tillgodose det strukturella behovet av säsongsarbetskraft inom EU, bidra till en effektiv hantering av migrationsströmmarna och säkerställa rimliga arbets- och levnadsförhållanden för säsongsarbetare. Direktivet innehåller bestämmelser om bl.a. villkor för inresa, förfarandet vid utfärdande av tillstånd och rättigheter för säsongsarbetare.

Tillstånd för säsongsarbete och nationella tillstånd

Med tillstånd för säsongsarbete avses varje tillstånd som utfärdas i enlighet med säsongsanställningsdirektivet. Ett tillstånd för vistelse som inte överstiger 90 dagar ska beviljas i form av ett arbetstillstånd för säsongsarbete. Även en visering ska i dessa fall utfärdas för utlänningen, om inte han eller hon är undantagen från kravet på visering. Om vistelsen överstiger 90 dagar ska ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd beviljas; denna längre typ av tillstånd för säsongsarbete benämns säsongsarbetstillstånd.

Regeringens bedömning är att EU:s medlemsstater inte ska kunna bevilja ett tillstånd enligt allmänna regler om arbetskraftsinvandring om personen i fråga omfattas av direktivet. En sådan möjlighet skulle kunna utnyttjas för att kringgå bl.a. direktivets skyddsregler till förmån för säsongsarbetaren. Regeringen föreslår därför att regelverket om säsongsarbetstillstånd ges företräde framför de allmänna reglerna om arbetstillstånd. I de fall då utlänningen tillhör en kategori av personer som är undantagen från möjligheten att beviljas ett

tillstånd för säsongsarbete föreslår regeringen dock att tillstånd enligt de allmänna reglerna i förekommande fall ska kunna beviljas. Dessa kategorier är utlänningar som

- är bosatta inom Europeiska unionens medlemsstaters territorier
- är EES-medborgare eller medborgare i Schweiz eller familjemedlem till en sådan person
- bedriver verksamhet på ett i en annan medlemsstat etablerat företags vägnar inom ramen för tillhandahållande av tjänster enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Regeringen föreslår också att en utlänning som har ett tillstånd för säsongsarbete ska kunna ansöka om och beviljas nationella uppehållstillstånd och arbetstillstånd efter inresan i Sverige.

Vidare föreslås att ett permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft ett tillstånd för säsongsarbete utfärdat av Sverige i förening med ett uppehållstillstånd som är utfärdat med anledning av arbete i Sverige. Regeringen anger att en utlänning i detta hänseende ska behandlas på samma sätt som den som haft uppehållstillstånd för arbete, EU-blåkort utfärdat av Sverige eller ICT-tillstånd (5 kap. 5 § första stycket 1 utlänningslagen [2005:716], förkortat UtL). Det bör vara möjligt att räkna ihop tiderna för de olika tillståndstyperna vid beräkningen av de fyra åren.

Villkoren för tillstånd för säsongsarbete

Anställningsavtal och anställningserbjudande

I säsongsanställningsdirektivet anges att ansökningar om inresa för vistelse som inte överstiger 90 dagar ska åtföljas av ett giltigt anställningsavtal eller – om det föreskrivs i nationell rätt, administrativa bestämmelser eller praxis – ett bindande anställningserbjudande om att arbeta som säsongsarbetare hos en arbetsgivare som är etablerad i medlemsstaten i fråga. Regeringen anger att enligt de allmänna reglerna om arbetskraftsinvandring får tillstånd ges till den som har erbjudits en anställning (6 kap. 2 § första stycket UtL). Vidare anger regeringen att blåkortsdirektivet innehåller en likalydande bestämmelse som den i säsongsanställningsdirektivet och när blåkortsdirektivet genomfördes gjordes bedömningen att formuleringen var i överensstämmelse med direktivet. Enligt regeringen saknas skäl att nu göra en annan bedömning. Säsongsanställningsdirektivet skulle ha varit genomfört i svensk rätt den 30 september 2016, och det svenska genomförandet är försenat. Regeringen anför att det mot den bakgrunden är naturligt att välja den lösning som finns i nuvarande regelverk. Regeringen anger att olika åtgärder övervägs inom Regeringskansliet som syftar till att stärka arbetstagares ställning vid arbetskraftsinvandring generellt och att det därför inte är lämpligt att föregå den beredningen och i detta sammanhang föreslå sådana förändringar.

Försörjning

Enligt regeringen ska anställningen göra det möjligt för utlänningen att försörja sig. Kravet bör motsvara det som ställs upp enligt de allmänna reglerna om arbetskraftsinvandring.

Lön och övriga anställningsvillkor

För att ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas ska enligt regeringen lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Även dessa krav bör enligt regeringen motsvara de som ställs upp enligt de allmänna reglerna om arbetskraftsinvandring.

Sjukförsäkring

Utlänningen ska visa att han eller hon har eller har ansökt om en heltäckande sjukförsäkring för att ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas. Tillstånd för säsongarbete föreslås gälla i högst sex månader, och utlänningen kommer därför inte att folkbokföras och därigenom omfattas av landstingens skyldighet att tillhandahålla även annan än omedelbar hälso- och sjukvård samt tandvård. Regeringen anser mot denna bakgrund att det bör tas in en bestämmelse i utlänningslagen som innebär att en utlänning ska visa att han eller hon har eller har ansökt om en heltäckande sjukförsäkring.

Bostad

Ett annat krav som regeringen föreslår för att tillstånd för säsongarbete ska beviljas är att utlänningen ska visa att han eller hon under vistelsen kommer att ha tillgång till en bostad med lämplig standard. Om arbetsgivaren upplåter eller förmedlar bostaden får tillstånd för säsongarbete beviljas endast om hyran inte står i missförhållande till utlänningens lön eller boendets standard, hyran för bostaden inte dras från utlänningens lön i andra fall än enligt lagen (1970:215) om arbetsgivarens kvittningsrätt, arbetsgivaren har gett utlänningen en skriftlig handling med hyresvillkoren och bostaden uppfyller allmänna hälso- och säkerhetsbestämmelser.

Unionsföretråde

Tillstånd för säsongarbete ska få ges endast om rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom EU. Detta innebär att en prövning ska göras av att rekryteringen är förenlig med principen om unionsföretråde.

Reglerat yrke

Regeringen föreslår vidare att om säsonganställningen avser ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige. Med reglerat yrke avses yrkesverksamhet där det krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller någon form av denna eller för att använda en viss yrkestitel.

Återvändandeavsikt

En ansökan om tillstånd för säsongarbete ska enligt regeringens förslag inte beviljas om det finns risk för att utlänningen inte avser att lämna Sverige när tillståndstiden har löpt ut.

Hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa

Enligt regeringens förslag ska ett tillstånd för säsongarbete inte beviljas en utlänning som utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa. Lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska kompletteras med en hänvisning till utlänningslagens nya bestämmelser om tillstånd för säsongarbete.

Resehandlingar

Ett tillstånd för säsongarbete ska inte få beviljas för längre tid än utlänningens pass gäller.

Grunder för att avslå en ansökan

Grunderna för att avslå en ansökan om tillstånd för säsongarbete delas i propositionen upp i tvingande och fakultativa. En ansökan ska avslås om utlänningen visar upp handlingar till stöd för sin ansökan som förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. En ansökan får avslås bl.a. om arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för odeklarerat arbete eller olaglig anställning, om arbetsgivarens verksamhet har avvecklats genom konkurs eller om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Regeringen anger att direktivets formuleringar av vissa avslagsgrunder, bl.a. de som tar sikte på när arbetsgivaren har påförts sanktioner för odeklarerat arbete eller olaglig anställning och när arbetsgivarens verksamhet har avvecklats, vid en första anblick framstår som obligatoriska, eftersom det anges att ansökan ska avslås. Eftersom tillämpning ska ske ”i förekommande fall” och ett beslut att avslå en ansökan ska fattas med beaktande av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och med respekt för proportionalitetsprincipen, bedömer regeringen dock att avslagsgrunderna kan anses fakultativa.

Grunder för att återkalla ett tillstånd

Även grunderna för att återkalla ett tillstånd delas i förslaget upp i tvingande och fakultativa. Regeringen föreslår att ett tillstånd ska återkallas bl.a. om tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt, ett bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende eller om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa. Regeringen föreslår att ett tillstånd får återkallas bl.a. om förutsättningarna för att bevilja tillståndet inte är uppfyllda, arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för odeklarerat arbete eller olaglig anställning, arbetsgivarens verksamhet har avvecklats

genom konkurs eller om arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet.

Regeringen anger att, liksom när det gäller avslag på ansökan, direktivets bestämmelser om återkallelse i vissa fall vid en första anblick är utformade som obligatoriska. Eftersom dessa grunder för att återkalla ett tillstånd emellertid ska tillämpas ”i lämpliga fall” och ett beslut att återkalla ett tillstånd ska fattas med beaktande av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och med respekt för proportionalitetsprincipen, bedömer dock regeringen att dessa återkallelsegrunder kan anses fakultativa. Enligt regeringen bör det väsentliga vara att åtgärden finns tillgänglig i lagstiftningen.

Ansökan om tillstånd, tillståndstid och förlängning av tillstånd

Regeringen föreslår att en utlänning som vill ha ett tillstånd för säsongsarbete ska ha ansökt om och beviljats tillståndet före inresan i EU. En ansökan får dock lämnas in och bifallas efter inresan om utlänningen ansöker om förlängning av ett tillstånd för säsongsarbete eller har ett tillstånd för säsongsarbete och ansöker om ett nytt sådant.

Ett tillstånd för säsongsarbete får inte beviljas för längre tid än anställningstiden och inte för längre tid än utlänningens pass gäller. Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera tillstånd för säsongsarbete får inte överstiga sex månader under en tolv månadersperiod.

Den som inom giltighetstiden för ett tillstånd för säsongsarbete ansöker om förlängning av tillståndet eller om ett nytt sådant tillstånd ska få arbeta som säsongsarbetare till dess tillståndsfrågan har avgjorts.

Tillståndstiden får inte förlängas om förutsättningarna för att bevilja tillståndet inte är uppfyllda, tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt eller ett bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende.

En förlängning av tillståndstiden får vägras bl.a. om arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för odeklarerat arbete eller olaglig anställning, arbetsgivarens verksamhet har avvecklats genom konkurs, arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet eller om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongsarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Ersättningskyldighet vid återkallelse

En utlänning som har haft ett tillstånd för säsongsarbete och som genom ett lagakraftvunnet beslut har fått tillståndet återkallat på grund av brister hos arbetsgivaren ska enligt regeringen ha rätt till ersättning från arbetsgivaren. Ersättningen ska motsvara den lön och annan ersättning från arbetsgivaren som utlänningen skulle ha haft rätt till med anledning av anställningen under tillståndstiden om tillståndet för säsongsarbete inte hade återkallats. Regeringen föreslår att bestämmelserna om rätt till ersättning ska införas i en ny lag. Ett avtalsvillkor som i jämförelse med lagen är till nackdel för utlänningen ska vara utan verkan mot honom eller henne.

Skyldighet att lämna fingeravtryck

Utöver regler för att genomföra säsongsanställningsdirektivet föreslår regeringen i propositionen även att schweiziska medborgare och deras familjemedlemmar som har rätt till fri rörlighet inte längre ska vara skyldiga att lämna fingeravtryck till sina uppehållstillståndskort. Sedan 2002 gäller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer (SÖ 2001:68). Enligt avtalet får schweiziska medborgare som arbetar eller på annat sätt kan försörja sig vistas i en annan avtalsslutande stat. Ett uppehållstillstånd ska utfärdas som bevis för rätten till fri rörlighet, och i dag utfärdas s.k. uppehållstillståndskort. Skyldigheten i svensk rätt att lämna fingeravtryck följer i dag av 9 kap. 8 a § UtIL, och den kan ytterst anses grundad på förordningen (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland. Som skäl för förslaget att göra ett undantag från denna skyldighet anger regeringen i huvudsak följande. Det kan diskuteras om förordningen fortfarande är tillämplig på schweiziska medborgare. Förordningen är en del av Schengenregelverket, och Schweiz anslöt sig till Schengensamarbetet efter att förordningen antogs. I andra rättsakter i Schengenregelverket anses schweiziska medborgare som har rätt till fri rörlighet inte som tredjelandsmedborgare. Ett flertal av EU:s medlemsstater har i dag inte krav på att schweiziska medborgare med rätt till fri rörlighet ska lämna biometriska uppgifter vid vistelse. Vidare följer av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiz att de avtalsslutande parterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att förenkla formaliteterna och förfarandena för erhållande av uppehållstillstånd.

Ett uppehållstillståndskort innehåller även ett fotografi. Regeringen anger att om ett kort inte skulle innehålla ett fotografi skulle kortet avvika markant från hur andra uppehållstillståndskort ser ut. Detta skulle leda till problem när personerna behöver visa att de har uppehållstillstånd i Sverige, t.ex. vid kontakt med Försäkringskassan och Skatteverket. Regeringen anser därför att schweiziska medborgare och deras familjemedlemmar även fortsättningsvis bör vara skyldiga att låta sig fotograferas för utfärdande av uppehållstillståndskort.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juni 2018.

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:4001 av Paula Bieler m.fl. (SD) begärs att riksdagen antar regeringens proposition 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet med de ändringar som framgår av motionens bilaga 1. De ändringar motionärerna föreslår är att säsongsarbete inte ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd och att försäkringskravet inte ska anses uppfyllt när utlänningen har ansökt om sjukförsäkring; en sådan försäkring ska

innehas. Vidare ska inte arbetsgivare som tidigare kringgått eller missbrukat regler för anställning av utländsk arbetskraft enligt motionärerna kunna anlita utländsk arbetskraft på nytt. Inte heller ska den som tidigare kommit för säsongsarbete men inte följt reglerna få en ny möjlighet. Samtliga avslagsgrunder bör vara tvingande, liksom samtliga grunder för återkallelse. Motionärerna anför att de anställningar som är aktuella inte är av nyckelkaraktär varför verksamheten inte riskeras, och det rör sig ofta om branscher där utsattheten för de anställda är stor.

I kommittémotion 2017/18:3979 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) begärs ett tillkännagivande om att ett giltigt anställningsavtal eller ett bindande anställningserbjudande bör ligga till grund för ett tillstånd för säsongsarbete. Motionärerna ser i huvudsak positivt på förslagen för att skydda säsongsarbetare men anger att rekrytering i dag sker på arbetsgivarens villkor och att missbruket av regelverket är omfattande. Oseriösa arbetsgivare anger lön och villkor som sedan inte gäller. Ett bindande avtal är därför avgörande för att arbetstagaren dels ska få den lön och de villkor som utlovats av arbetsgivaren, dels ska kunna kräva sin rätt gentemot arbetsgivaren vid en tvist. Regeringen bör utnyttja möjligheten att bestämma att ett bindande anställningserbjudande eller ett giltigt anställningsavtal ska krävas för att tillstånd för säsongsarbete ska kunna beviljas.

Utskottets ställningstagande

Europaparlamentet och rådet antog i februari 2014 det s.k. säsongsanställningsdirektivet (2014/36/EU) om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning. Direktivet är bindande för Sverige och fastställer villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning samt definierar säsongsarbetares rättigheter. I propositionen lämnar regeringen förslag på hur direktivet ska genomföras i svensk rätt.

Regeringen föreslår två olika typer av tillstånd för säsongsarbete. Den ena ska tillämpas om vistelsen inte ska överstiga 90 dagar. Då ska ett arbetstillstånd för säsongsarbete utfärdas. Utlänningen behöver även en visering vid denna typ av vistelse, om inte han eller hon är undantagen från viseringskravet. Den andra typen av tillstånd är ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd, som ska utfärdas när vistelsen kommer att överstiga 90 dagar. Denna typ av tillstånd för säsongsarbete benämns säsongsarbetstillstånd. Utskottet har inget att invända mot den ordning för tillstånd som regeringen föreslår.

Utskottet har heller inget att invända mot regeringens bedömning att ett flertal av direktivets bestämmelser inte kräver författningsändringar, huvudsakligen med motiveringen att direktivets bestämmelser tillgodoses av gällande svensk rätt. Dessa bestämmelser rör bl.a. förenklade klagomålsförfaranden, rätt till inresa och vistelse, fri tillgång till svenskt territorium samt rätt att utföra arbetsuppgifter.

I säsongsanställningsdirektivet anges att en ansökan ska åtföljas av antingen ett giltigt anställningsavtal eller – om det föreskrivs i nationell rätt, administrativa bestämmelser eller praxis – ett bindande anställningserbjudande. Ett arbetstillstånd enligt de allmänna bestämmelserna om arbetskraftsinvandring i utlänningslagen får ges till den som erbjudits en anställning. När blåkortsdirektivet, som innehåller en bestämmelse som är likalydande med den i säsongsanställningsdirektivet, genomfördes gjordes bedömningen att detta var i överensstämmelse med det direktivet. Utskottet kan konstatera att säsongsanställningsdirektivet skulle ha varit genomfört i svensk rätt den 30 september 2016 och att det svenska genomförandet således är försenat. Regeringen pekar också på att det mot bakgrund av det sena genomförandet är naturligt att välja den lösning som finns i nuvarande regelverk och att det saknas underlag för regeringen att nu göra en annan bedömning. Utskottet delar regeringens bedömning att kravet bör vara att utlänningen har erbjudits en anställning. Utskottet noterar också att det inom Regeringskansliet för närvarande övervägs olika åtgärder som syftar till att stärka arbetstagares ställning vid arbetskraftsinvandring generellt och att det därför inte är lämpligt att i detta sammanhang införa andra regler för säsongsarbetare än de som gäller för övriga tillstånd för arbete. Enligt utskottet är det av största vikt att utnyttjande av utländsk arbetskraft motverkas. Utskottet kan också konstatera att ett av säsongsanställningsdirektivets uttalade syften är att säkerställa rimliga arbets- och levnadsförhållanden för säsongsarbetare. Utskottet noterar i sammanhanget departementspromemorian Konsekvenser för arbetsgivare vid återkallelse av uppehållstillstånd för arbete (Ds 2018:7). I promemorian föreslås en ny lag om rätt till ersättning när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete återkallas m.m. Vidare innehåller promemorian överväganden om sanktioner mot arbetsgivare.

Ett av säsongsanställningsdirektivets villkor för tillstånd för säsongsarbete är att sökanden innehar eller har ansökt om sjukförsäkring som täcker alla de risker som medborgarna i den berörda medlemsstaten normalt försäkras mot. Regeringen föreslår att det ska vara tillräckligt att sökanden har ansökt om sjukförsäkring. Enligt utskottet är det mycket angeläget att den som kommer till Sverige för att arbeta har en fullgod sjukförsäkring under vistelsen här. Vad gäller den som avser att säsongsarbeta i Sverige kan utskottet dock se att tiden från ett beslut om att resa till Sverige för att arbeta till anställningens början kan bli kort. Det kan därmed uppstå svårigheter att hinna få en sjukförsäkring i tid. Att ställa krav på att försäkringen ska innehas vid tidpunkten för prövning av ansökan skulle då kunna hindra potentiella arbetstagare från att komma till Sverige. Utskottet anser att regeringens föreslagna lösning är en godtagbar avvägning mellan de båda intressena. Utskottet förutsätter samtidigt att regeringen snarast återkommer med ett nytt förslag i frågan om det skulle visa sig att säsongsanställda vistas och arbetar i Sverige utan att vara försäkrade.

Utskottet delar regeringens bedömning att ett permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas den som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har

haft ett uppehållstillstånd för säsongarbete i förening med ett uppehållstillstånd för arbete i Sverige. Utskottet kan konstatera att en motsvarande möjlighet finns för utlänningar som har beviljats ett EU-blåkort eller ett ICT-tillstånd. Vid bedömningen av om permanent uppehållstillstånd ska beviljas får också i det enskilda fallet avgöras om sökandens bidrag till samhällsutvecklingen och koppling till Sverige påverkats av att han eller hon har haft ett tillstånd för säsongarbete som enbart kan beviljas för en begränsad tid.

Utskottet delar regeringens bedömning att en tvingande grund för avslag ska gälla om handlingar som återopas till stöd för ansökan har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. När det gäller propositionens förslag om fakultativa avslagsgrunder menar regeringen att det väsentliga bör vara att möjligheten att avslå finns tillgänglig i lagstiftningen och kan användas mot en arbetsgivare som t.ex. har ålagts sanktioner för odeklarerat arbete eller olaglig anställning. Även när det gäller återkallelse av tillstånd för säsongarbete föreslår regeringen av samma skäl att vissa grunder för återkallelse kan anses fakultativa. Utskottet delar regeringens bedömning.

Sammanfattningsvis anser utskottet att regeringens förslag till genomförande av säsonganställningsdirektivet är väl avvägda. Utskottet tillstyrker därför proposition 2017/18:108 och avstyrker motionerna 2017/18:4001 (SD) och 2017/18:3979 (V).

Reservationer

1. Förutsättningar för tillstånd m.m., punkt 1 (SD)

av Jennie Åfeldt (SD) och Paula Bieler (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar reservanternas förslag i bilaga 3 till lydelse av 5 kap. 5 § samt 6 c kap. 2, 6 och 13 §§ lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:4001 av Paula Bieler m.fl. (SD) och

bifaller delvis proposition 2017/18:108 punkt 2 i denna del.

Ställningstagande

De föreslagna lagändringarna innebär att säsonganställningar kommer att omfattas av delvis skärpta regler jämfört med i dag. Propositionen som helhet innebär därmed en positiv förändring. I vissa delar bör dock förslaget ändras. För det första bör tillstånd för säsongarbete, som avser tillfälliga arbeten, inte kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd. För det andra bör det ställas krav på att den som ansöker om tillstånd har en sjukförsäkring – det ska inte vara tillräckligt att personen har ansökt om en sådan. För det tredje bör samtliga grunder för att avslå en ansökan om tillstånd för säsongarbete och för att återkalla ett sådant tillstånd vara tvingande. Arbetsgivare som har kringgått eller missbrukat regler för anställning av utländsk arbetskraft bör inte kunna anlita utländsk arbetskraft på nytt. Inte heller bör den som fått tillstånd för säsongarbete men inte följt villkoren på nytt kunna få ett sådant tillstånd. Tidigare lagstiftningsarbete på arbetskraftsinvandringsområdet har visat att problem knutna till återkallelse av tillstånd inte löses genom fakultativ lagstiftning. Vidare är de arbeten som är aktuella vid säsonganställningar inte av nyckelkaraktär, och det rör sig ofta om branscher där utsattheten för de anställda är hög och arbetsvillkoren sällan lämnar marginal för smärre fel utan stora konsekvenser. Inte heller bestämmelserna om återkallelse bör därför vara fakultativa.

Regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) bör därmed ändras i enlighet med förslaget i bilaga 3.

2. Giltigt anställningsavtal, punkt 3 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3979 av Christina Høj Larsen m.fl. (V).

Ställningstagande

I regeringens proposition lämnas flera förslag som medför ett relativt bra skydd för säsongarbetare från tredjeländ mot att utnyttjas av oseriösa arbetsgivare. Det är också positivt att ett arbete pågår inom Regeringskansliet för att stärka arbetskraftsinvandrares ställning generellt. Regeringen borde dock utnyttja den möjlighet som säsonganställningsdirektivet ger att bestämma att ett bindande anställningserbjudande eller ett giltigt anställningsavtal ska krävas för att ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas. Att ett anställningserbjudande inte är juridiskt bindande gör det möjligt för oseriösa arbetsgivare att ange lön och villkor som sedan inte gäller när anställningen i Sverige påbörjas. Detta förekommer regelbundet i dag. Regeringen bör återkomma med ett förslag i enlighet med det anförda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongsarbete återkallas.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Följdmotionerna

2017/18:3979 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett giltigt anställningsavtal eller ett bindande anställningserbjudande bör ligga till grund för ett tillstånd för säsongsarbete och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:4001 av Paula Bieler m.fl. (SD):

Riksdagen antar regeringens proposition 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet med de ändringar som framgår av bilaga 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete återkallas

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 § I denna lag finns bestämmelser om en utlännings rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete enligt 6 c kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) återkallas på grund av brister hos arbetsgivaren.

2 § Ett avtalsvillkor som i jämförelse med denna lag är till nackdel för utlänningen är utan verkan mot honom eller henne.

3 § En utlännings som har haft ett tillstånd för säsongarbete enligt 6 c kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) och som genom ett lagakraftvunnet beslut har fått tillståndet återkallat enligt 6 c kap. 13 § 2 utlänningslagen har rätt till ersättning från arbetsgivaren. Ersättningen ska motsvara den lön och annan ersättning från arbetsgivaren som utlänningen skulle ha haft rätt till i anledning av anställningen under tillståndstiden om tillståndet inte hade återkallats.

4 § Mål om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/36/EU av den 26 februari 2014 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsonganställning, i den ursprungliga lydelsen.

2 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om utlänningslagen (2005:716) dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 7 a §, 5 kap. 5 och 18 a §§, 6 kap. 2 b § och 9 kap. 8 a § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas ett nytt kapitel, 6 c kap., av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:34 Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlännings ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
 - tillstånd för säsongsarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlännings (10 kap.),
- hur en utlännings som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/36/EU av den 26 februari 2014 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning, i den ursprungliga lydelsen.

2 kap.

7 a §

Bestämmelser om kombinerade uppehålls- och arbetstillstånd finns i 6 a och 6 b kap.

Bestämmelser om kombinerade uppehålls- och arbetstillstånd finns i 6 a–6 c kap.

5 kap.

5 §

Ett permanent uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft

1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd eller ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse, eller

1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse eller tillstånd för säsongsarbete, eller

2. uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå.

Uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som har sin försörjning ordnad på annat sätt än genom anställning. Om utlänningen ska bedriva näringsverksamhet ska han eller hon ha förmåga att bedriva den aktuella verksamheten.

18 a §

Det som föreskrivs i 18 § första stycket gäller inte för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd enligt 5 § första stycket eller uppehållstillstånd för arbete enligt 10 § om han eller hon har ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd eller ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse, eller om han eller hon har eller har haft ett EU-blåkort utfärdat av Sverige och har återtagits enligt 6 a kap. 14 §.

Det som föreskrivs i 18 § första stycket gäller inte för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd enligt 5 § första stycket eller uppehållstillstånd för arbete enligt 10 § om han eller hon har ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse eller tillstånd för säsongsarbete. Detsamma gäller om utlänningen har eller har haft ett EU-blåkort utfärdat av Sverige och han eller hon har återtagits enligt 6 a kap. 14 §.

En ansökan om uppehållstillstånd efter inresan i Sverige får även bifallas för en familjemedlem till en utlänning som avses i första stycket om utlänningen beviljas uppehållstillstånd enligt de bestämmelser som anges där.

6 kap.

2 b §

Arbetstillstånd enligt 2 § första stycket får inte ges till en utlänning som är anställd av ett företag som är etablerat utanför EES-staterna och Schweiz och som ska tjänstgöra som chef, specialist eller praktikant i mer än 90 dagar i ett företag som dels är etablerat i Sverige eller i en annan EU-stat, dels är en enhet som tillhör samma företag eller företag inom samma koncern.

Första stycket gäller inte om utlänningen tillhör någon av de kategorier som är undantagna i 6 b kap. 3 §.

Arbetstillstånd enligt 2 § första stycket får inte heller ges till en utlänning som har erbjudits en tidsbegränsad anställning som säsongsarbetare i Sverige av en arbetsgivare som är etablerad här.

Tredje stycket gäller inte om utlänningen tillhör någon av de kategorier som är undantagna i 6 c kap. 4 §.

6 c kap. Tillstånd för säsongsarbete

Förutsättningar för tillstånd

1 §

En utlänning som har erbjudits en tidsbegränsad anställning som säsongsarbetare i Sverige av en arbetsgivare som är etablerad här ska beviljas ett tillstånd för säsongsarbete om förutsättningarna i 2–6 §§ är uppfyllda.

Ett tillstånd för säsongsarbete ska beviljas i form av

1. ett arbetstillstånd för säsongsarbete om vistelsen inte överstiger 90 dagar, eller

2. ett uppehålls- och arbetstillstånd för säsongsarbete om vistelsen överstiger 90 dagar.

2 §

Ett tillstånd för säsongsarbete ska beviljas om

1. anställningen gör det möjligt för utlänningen att försörja sig,

2. lönen, försäkringskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,

3. utlänningen kan visa att han eller hon har, eller har ansökt om, en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige,

4. utlänningen kan visa att han eller hon under sin vistelse kommer att ha tillgång till en bostad med lämplig standard, och

5. rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom Europeiska unionen.

Om säsongsanställningen avser ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige.

Ett tillstånd för säsongsarbete ska inte beviljas om

1. det finns risk för att utlänningen inte har för avsikt att lämna Sverige när tillståndstiden har löpt ut, eller

2. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

3 §

Om arbetsgivaren upplåter eller förmedlar en bostad till utlänningen får ett tillstånd för säsongsarbete beviljas endast om

1. hyran för bostaden inte står i missförhållande till utlänningens lön eller boendets standard,

2. hyran för bostaden inte dras från utlänningens lön i andra fall än enligt lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt,

3. arbetsgivaren har tillhandahållit utlänningen en skriftlig handling med hyresvillkoren, och

4. bostaden uppfyller allmänna säkerhets- och hälsobestämmelser.

4 §

Ett tillstånd för säsongsarbete ska inte beviljas en utlänning som

1. är bosatt inom Europeiska unionens medlemsstaters territorier,

2. är EES-medborgare eller medborgare i Schweiz eller är familjemedlem till en sådan medborgare, eller

3. bedriver verksamhet på ett i en annan medlemsstat etablerat företags vägnar inom ramen för tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i artikel 56 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

5 §

Ett tillstånd för säsongarbete ska inte beviljas en utlänning som visar upp handlingar till stöd för ansökan som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende.

6 §

Ett tillstånd för säsongarbete får vägras om

1. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha haft en utlänning anställd utan nödvändiga tillstånd,

2. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndighets beslut om skatt eller avgift och uppgifterna rör redovisning av arbete,

3. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att inte ha uppfyllt sina skyldigheter i förhållande till utlänningar som har beviljats tillstånd för säsongarbete,

4. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter, arbetsvillkor eller anställningsvillkor, eller

5. arbetsgivarens verksamhet håller på att avvecklas eller har avvecklats genom en konkurs eller om arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet.

Ett tillstånd för säsongarbete får även vägras om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för

säsongsarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Ansökan om tillstånd

7 §

En utlänning som vill ha ett tillstånd för säsongsarbete ska ha ansökt om och beviljats tillståndet före inresan i EU. En ansökan får inte bifallas efter inresan.

Första stycket gäller inte om utlänningen

1. ansöker om förlängning av ett tillstånd för säsongsarbete, eller

2. har ett tillstånd för säsongsarbete och ansöker om ett nytt sådant tillstånd.

8 §

En utlänning som inom giltighetstiden för ett tillstånd för säsongsarbete ansöker om en förlängning av tillståndet eller om ett nytt sådant tillstånd, får arbeta som säsongsarbetare i Sverige till dess tillståndsfrågan har avgjorts.

Tillståndstid

9 §

Ett tillstånd för säsongsarbete får inte beviljas för längre tid än anställningstiden och inte för längre tid än utlänningens pass gäller.

Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera tillstånd för säsongsarbete får inte överstiga sex månader under en tolvmånadersperiod.

Förlängning av tillståndstiden

10 §

Tillståndstiden för ett tillstånd för säsongsarbete får efter ansökan förlängas upp till den tid som framgår av 9 §.

Tillståndstiden får inte förlängas om

1. förutsättningarna i 1–4 §§ för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda,

2. tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt, eller

3. ett bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende.

11 §

En förlängning av tillståndstiden får vägras om det finns grund för avslag enligt 6 §.

Återkallelse av tillstånd

12 §

Ett tillstånd för säsongarbete ska återkallas om

1. tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt,

2. ett bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende,

3. utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som tillståndet beviljades för, eller

4. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

13 §

Ett tillstånd för säsongarbete får återkallas om

1. förutsättningarna i 1–4 §§ för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda, i andra fall än som anges i 12 § 4, eller

2. det finns grund för avslag enligt 6 § första stycket.

Anmälningsskyldighet

14 §

En utlänning som har ansökt om eller som har ett tillstånd för säsongarbete ska anmäla till Migrationsverket om han eller hon byter bostad.

Beslutande myndighet*15 §*

Beslut enligt detta kapitel meddelas av Migrationsverket.

Bemyndiganden*16 §*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som ska anses vara en bostad med lämplig standard enligt 2 § första stycket 4.

17 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för arbetsgivare som upplåter eller förmedlar en bostad till en utlänning som har beviljats ett tillstånd för säsongsarbete att lämna uppgifter om bostaden,

2. skyldighet för arbetsgivare till en utlänning som har beviljats ett tillstånd för säsongsarbete att lämna uppgifter om de anställningsvillkor som gäller för utlänningen, och

3. hur uppgiftsskyldigheten enligt 1 och 2 ska uppfyllas.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***9 kap.****8 a §²**

En utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta Migrationsverket, en utlandsmyndighet eller Regeringskansliet fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Samma skyldighet gäller om bevis om uppehållstillstånd (uppehållstillståndskort) ska utfärdas enligt rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredje land av annan anledning än att en utlänning ansöker om uppehållstillstånd.

Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck.

Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck. *Den gäller inte heller om utlänningen omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer.*

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium uppehållstillståndskortet. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och fotografiet ska omedelbart förstöras när uppehållstillståndskortet har lämnats ut eller ärendet om uppehållstillstånd har avgjorts utan att utlänningen har beviljats uppehållstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

² Senaste lydelse 2011:709.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:34 Föreslagen lydelse

5 §

I ärenden enligt denna lag gäller följande föreskrifter i utlänningslagen (2005:716) i tillämpliga delar:

- 1 kap. 3 b § om EES-medborgare,
- 1 kap. 13 § om skyndsam handläggning,
- 3 a kap. 2 § om familjemedlemmar till EES-medborgare,
- 4 kap. 1–4 §§ om flyktingar och andra skyddsbehövande,
- 5 kap. 1–1 c, 2 a–d, 3–10, 12–16 och 17–19 §§ om uppehållstillstånd,
- 5 a kap. 1–4 och 6 §§ om ställning som varaktigt bosatt,
- 6 kap. 3 § om arbetstillstånd,
- 6 a kap. 1–11 §§ om EU-blåkort,
- 6 b kap. 1–15 §§ om tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT,
6 c kap. 1–11 och 14 §§ om tillstånd för säsongarbete,
- 8 kap. 12 och 13 §§ om utvisning av EES-medborgare och sådana medborgares familjemedlemmar,
- 8 kap. 14 § om utvisning av utlänningar med permanent uppehållsrätt, EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren och EES-medborgare som är barn,
- 8 a kap. 2 § första stycket om sådana hänsyn som ska tas till anknytningen till det svenska samhället, om fråga uppkommit om utvisning av en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige,
- 9 kap. 4 och 5 §§ om omhändertagande av pass och andra identitetshandlingar,
- 9 kap. 8 § om fotografi och fingeravtryck,
- 9 kap. 12 § om omhändertagande för att verkställa ett avvisnings- eller utvisningsbeslut,
- 9 kap. 13 § om andra åtgärder för att möjliggöra verkställighet,
- 10 kap. 1, 2, 4–11 och 17 §§ om förvar och uppsikt,
- 12 kap. 1–5, 13 a och 21–23 §§ om verkställighet av beslut om utvisning,
- 13 kap. 1–7 §§ om muntlig handläggning hos förvaltningsmyndighet,
- 13 kap. 10 § om motivering av beslut,
- 13 kap. 11 § om tolkersättning,
- 13 kap. 12 § om rättelse av beslut på grund av oriktig uppgift,
- 13 kap. 15 och 16 §§ om DNA-analys,
- 16 kap. 1 § andra stycket om Migrationsöverdomstolen,
- 17 kap. 1 och 2 §§ om skyldighet att lämna uppgifter,
- 18 kap. 1 § andra och tredje styckena om offentligt biträde för barn, och
- 19 kap. 1–4 §§ om kostnadsansvar.

Skyldigheten enligt 17 kap. 1 § utlänningslagen att lämna uppgifter gäller vid tillämpningen av denna lag även i förhållande till regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

BILAGA 3

Reservanternas lagförslag

Reservation 1 (punkt 1)

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag***5 kap.**

5 §

Ett permanent uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft

1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse <i>eller tillstånd för säsongarbete</i>, eller	1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd eller ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse, eller

2. uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå.

Uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som har sin försörjning ordnad på annat sätt än genom anställning. Om utlänningsen ska bedriva näringsverksamhet ska han eller hon ha förmåga att bedriva den aktuella verksamheten.

6 c kap. Tillstånd för säsongarbete**Förutsättningar för tillstånd**

2 §

Ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas om

1. anställningen gör det möjligt för utlänningsen att försörja sig, 2. lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen, 3. utlänningsen kan visa att han eller hon har, <i>eller har ansökt om</i>, en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige, 4. utlänningsen kan visa att han eller hon under sin vistelse kommer att ha tillgång till en bostad med lämplig standard, och 5. rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom Europeiska unionen.	3. utlänningsen kan visa att han eller hon har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige,

Om säsongsanställningen avser ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige.

Ett tillstånd för säsongsarbete ska inte beviljas om

1. det finns risk för att utlänningen inte har för avsikt att lämna Sverige när tillståndstiden har löpt ut, eller
2. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

6 §

Ett tillstånd för säsongsarbete *får* vägras om Ett tillstånd för säsongsarbete *ska* vägras om

1. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha haft en utlänning anställd utan nödvändiga tillstånd,
2. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndighets beslut om skatt eller avgift och uppgifterna rör redovisning av arbete,
3. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att inte ha uppfyllt sina skyldigheter i förhållande till utlänningar som har beviljats tillstånd för säsongsarbete,
4. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter, arbetsvillkor eller anställningsvillkor, eller
5. arbetsgivarens verksamhet håller på att avvecklas eller har avvecklats genom en konkurs eller om arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet.

Ett tillstånd för säsongsarbete *får* även vägras om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongsarbete och inte följt villkoren för det tillståndet. Ett tillstånd för säsongsarbete *ska* även vägras om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongsarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Återkallelse av tillstånd

13 §

Ett tillstånd för säsongsarbete *får* återkallas om Ett tillstånd för säsongsarbete *ska* återkallas om

1. förutsättningarna i 1–4 §§ för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda, i andra fall än som anges i 12 § 4, eller
2. det finns grund för avslag enligt 6 § första stycket.